

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadržni dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 41.

Sobota, 23. maja 1931.

Leto VI.

Mihevc Nace:

Delovni čas nekdanj, sedaj in v bodoče.

Mladi generaciji je malo znano in malo umljivo, kakšni velikanski boji so se vršili skozi celih sto let za skrajšanje delovnega časa. Ko je kapitalizem jel nastopati, je bil 14 do 18 urni delovni čas. Pred početkom izrazitejše kapitalistične ere, ko smo imeli le obrtnike, ko ni še bilo tovarn, je bilo še slabše. Delovni čas je bil še daljši. Vsekakor pa so imeli takrat mnogo praznikov, ki jih je industrijalni kapitalizem polagoma odpravil, kakor tudi takozvani »Blauen Montag«, ki je bil v navadi.

V materinski deželi kapitalizma, v Angliji, se je najprej pričel boj proti dolgemu delovnemu času. Kot prvega in najhujšega boritelja za skrajšanje delovnega časa lahko imenujemo predilniškega fabrikanta utopista Robert Owna. On je uvedel v svoji tovarni osemurni delavnik, nato je zahteval, da naj ga vlada uzakoni za vse obrate. Leta 1818 je naslovil spomenico na takozvano »Sveto alijanco«, na vse tri vlade, ki so bile zastopane v njej in zahteval uzakonjenje osemurnega delovnega časa. Cetuji je Robert Owen pogumno nastopil za osemurni delavnik, je vendar moralo delavstvo dolga desetletja delati 14 do 18 ur dnevno.

Vsekakor pa to trdo delo Roberta Owna ni bilo brezplodno, ker so se z njim borili angleški »Trades-Unionisti«, angleške strokovne organizacije, ki so nastopile že leta 1802 za skrajšanje delovnega časa. Srdite boje za skrajšanje delovnega časa so angleške strokovne organizacije vodile do leta 1867. Tega leta so pa dosegle zakoniti deseturni delavnik. Vsekakor je pa bil v tekstilni industriji že leta 1847 za ženske in mladoletne uveden tedenski 58 urni delovni čas; tudi v strojni in stavbni industriji je bil deloma uveden že leta 1840 deseturni delovni čas. V Avstraliji je bil leta 1874 zakonito uveden osemurni delavnik potom posebnega tovarniškega zakona. V Zedinjenih državah je prišlo po naporih strokovnih organizacij do skrajšanja delovnega časa in leta 1868 je bil v vseh državnih podjetjih osemurni delavnik predlagan, ni pa bil izveden. Šele leta 1883, pravzaprav leta 1892, je bil uveden osemurnik v vseh državnih podjetjih.

V Franciji je revolucija leta 1848 prinesla normalni 12 urni delavnik. S posebnim dekretom je bil leta 1900 maksimalni delovni čas za vsa ona podjetja, kjer so bili zaposleni moški, ženske in mladoletni, uveden 11 urni delavnik, po štirih letih nato pa deseturnik.

Obrtna novela iz leta 1885 je v Avstriji prinesla 11 urni delavnik za vsa obrtna podjetja. V Švici je izšel leta 1887 tovarniški zakon, s katerim se je odredilo 11 urni delavnik, ob sobotah in na dan pred prazniki pa deseturnik. Vse te odredbe in zakone o delovnem času so vlade izdale na zahtevo in pritisek strokovnih delavskih organizacij.

V Nemčiji je delavstvo vodilo najhujše boje za skrajšanje delovnega časa. Delovni čas v Nemčiji je bil naravnost nečloveški. Šele prošlega stoletja, leta 1870, je bil uveden v neprekidnih obratih 12 urni menjalni šiht, dočim je v obrti in tovarnah, ki niso bile v obratu noč in dan, trajal še vedno po štirinajst ur dnevno. V zvezi s strokovnimi organizacijami je socialistična frakcija v državnem zboru večkrat predlagala deset-

Volitve na Oldenburškem v Nemčiji.

Meščanstvo še vedno prehaja v desni radikalizem.

Pri oldenburških deželnozborskih volitvah se je pokazalo, da po nekaterih pokrajinah Nemčije še vedno vleče fraza o radikalni politiki in nacionalni diktaturi.

Volilni izid kaže, da so nacionalni socialisti in komunisti znatno napredovali na glasovih od državnozbornskih volitev. V delavskih in mestnih okrajih so socialisti napredovali; izgubo so utrpeli na deželi.

V novem deželnem zboru je 11 socialnih demokratov (prej 15), centrumašev 9 (9), državna stranka 1 (5), ljudska stranka 2 (5), kmetijci 1 (4), komunisti 3 (1), nemški nacionalci 2 (4), nacionalni socialisti 19 (3).

Nacionalni socialisti so dobili okoli 25.000 glasov več, komunisti pa 5500. Vzrok, da so volitve tako izpadle, je predvsem agrarni značaj dežele, ali volilci so zapustili svoje agrarne zastopnike in se obrnili k desničarskim radikalcem, misleč, da jim ti pomagajo pri reševanju agrarnega programa. Nazadovale so vse

druge meščanske stranke, razen centruma.

Pojav, da je tudi socialna demokracija izgubila pri volitvah okoli 3000 glasov, ni bistvenega pomena z ozirom na kmetiško deželo. Socialna demokracija, ki je močna resna stranka, se mora v težkem socialnem položaju baviti z resnimi vprašanji, s praktičnimi problemi, da omili nezaposlenost in gospodarsko krizo s svojim konstruktivnim delom. To delo razume organizirano delavstvo, konsumenti, ne morejo ga pa razumeti delavskemu gibanju tuji elementi, ki so tudi v tem primeru volili pod vplivom radikalnih fraz.

Ali tudi te volitve so rahel opomin, da diktatorični fašizem v Nemčiji še ni doigral povsod. Tega se nemška socialna demokracija prav dobro zaveda ter bo nje bodoča naloga predvsem boj proti fašizmu in boj za mladino, ki si jo ta zločinski element skuša osvojiti.

Minister dr. Mate Drinković umrl

na posledicah možganske operacije.

V sanatoriju Löw na Dunaju je v pondeljek umrl jugoslovanski minister dr. Mate Drinković. Drinković je bil rojen leta 1870 v Jelsi na otoku Hvaru. Po poklicu je bil zdravnik. Politično je bil orientiran desničarsko. Pozneje se je priključil nacionalističnemu gibanju ter je bil med vojno preganjan. Leta 1917 je bil pomiloščen ter se je naselil v Zagrebu, dočim je prej deloval v Dalmaciji. V »hrvaškem bloku« je bil podpredsednik, leta 1923 pa je izstopil in ostal nestrancar. Minister je bil v Vesničevi in Pašičevi vladi. V vladi Živkovića pa je bil minister socialne politike in narodnega zdravja, dokler ni Preka prevzel tega ministristva, on pa je ostal minister brez naslova. Drinković je bil na Dunaju operiran na možganih, a pozneje se mu je bolezen poslabšala.

urni delavnik. Toda predlog je bil vedno odklonjen.

Šele leta 1891 je izšel zakon o varstvu delavcev in prinesel za industrijsko delavstvo 11 urni in ob sobotah deseturni delovni čas.

Pregled bojev za skrajšanje delovnega časa dobimo šele, če pogledamo protokole raznih strokovnih in strankinih kongresov. Nemški »junckerji« so se vedno protivili skrčenju delovnega časa. Utemeljevali so to z motivacijo: če se delovni čas skrajša, se bo poljedelsko delavstvo jelo priseljevati v industrijska mesta in v poljedelstvu bo nastalo pomanjkanje delovnih moči.

Leta 1890, ko se je strokovna organizacija pojačala, je bil njih glavni cilj, da izvojujejo skrajšanje delovnega časa.

Korak za korakom je šlo delavstvo v boj za krajši delovni čas. Pred vojno je bil 10 in 9 urni delovni čas splošen. V mnogih obratih pa tudi osemurni.

Takoj po svetovni vojni pa je bil napravljen velik korak naprej v zakonodaji o delovnem času v vseh evropskih državah. Washingtonska konferenca leta 1919 je temu uspehu dosti prispevala, ter zlasti pripomogla, da je večina evropskih držav ra-

Iz nove Španije.

105 cerkev in samostanov porušenih.

Madridski dopisnik poroča »Intransigant«, da je bilo pri zadnjih španskih nemirih porušenih in požganih 105 cerkev in samostanov; od teh 27 v Seville, 25 v Malagi, 18 v Cordovi, 12 v Murciji, 14 v Valenciji in 9 v Granadi. Značilna so pa nekatera poročila o teh dogodkih, ki trdijo, da so jih pomagali organizirati monarhisti, hoteč s tem zbuditi narod k odporu proti republikli.

Znižanje mezd

recept nemških industrijalcev.

Saški industrijalci so odpovedali mezdno pogodbo v kovinski industriji. Odpoved velja za dan 31. maja. Z odpovedjo kolektivne pogodbe so napovedali redukcijo plač za 20 odstotkov, dasi so že v začetku leta znižali mezde za 4 do 5 odstotkov. Delavstvo je razburjeno in bo najbrže stopilo v stavko.

tificirala osemurni delavnik, ki ga je ta konferenca sklenila. Tam pa, kjer so se industrijalci upirali ratifikaciji, je pa praktično ipak izveden osemurni delovni čas.

Internacionalni kongres strokovnih organizacij l. 1930 v Stockholmu je pa sklenil, da naj se uvede 44 urni delovni teden, to pa zaradi velike brezposelnosti, ki zaradi racionalizacije gospodarstva vedno bolj narašča.

Vsekakor je imel pariški kongres l. 1889, na katerem se je sklenilo zahtevati osemurnik, velik uspeh, čeprav se je takrat reklo, da je to le pobožna želja delavstva. Ta želja je pa že postala meso!

Razvoj tehnike bo pa le pokazal, da je Stockholmski kongres l. 1930 bil tudi upravičen sklepati o skrajšanju delovnega časa na 44 ur tedensko.

Koliko žrtev je delavstvo od pariškega kongresa l. 1889 do danes doprineslo, se sploh ne da popisati.

Mlada generacija med delavstvom naj pa iz zgodovine teh bojev črpa energijo za bodoče delo; naj ve, da brez boja ni osvoboditve in pravice, ni osvoboditve tistega, ki vse ustvarja.

Člani svobodnih strokovnih organizacij

morajo

izvajati neomejeno lojalnost med seboj in napram organizaciji, da ohranijo nje enotnost.

Kdor bi iskal vzrok za cepljenje enotnosti, je nasprotnik.

Svoje organizacije moramo konsolidirati in ojačiti, pa si bodo močne same znale ustvariti idejno in moralno silo,

ki jih povede do najvišje popolnosti.

Taka nesebična lojalnost je v delavskem gibanju absolutno potrebna.

Henderson o gospodarski krizi.

Sevjeti so v zmoti.

Zunanji minister angleške delavske vlade Henderson je v torek, dne 19. t. m. otvoril sejo evropskega odbora. V svojem nagovoru je rekel, da v vseh evropskih državah vlada nezaposlenost, pomanjkanje in siromaštvo, dočim imajo prekomorske države ogromne zaloge živil, ki jih ne morejo prodati. V bankah pa vrhutega leže milijoni brezplodnega kapitala. Gospodarsko stanje je predvsem odvisno od mednarodne varnosti in miru. Henderson je tudi mnenja, kakor Hoover, predsednik Zedinjenih držav, da bo srečen zaključek svetovne razorožitvene konference tudi pospešil konec gospodarske krize. Že v nekaterih državah so jeli spoznavati, da je gospodarski nacionalizem nepotrebna stvar ter se izrekajo za mednarodno gospodarsko akcijo, ki jo naj vodi Društvo narodov. Velik del Evrope išče posojil, toda države teh nočejo dovoliti, čeprav imajo preveč denarja. Istotako so škodljive splošnemu blagostanju previsoke carine. Narodi se branijo inozemskih proizvodov, toda obubožajo s tem sami sebe in druge države.

Države upnice odklanjajo blago dolžnic, zahtevajo pa, da se dolgovi plačajo v zlatu. Tako je zbiranje zlata povzročilo padec cen.

Henderson je dalje pozval ruskega delegata, naj ne misli, da Društvo narodov pripravlja vojno proti Rusiji, ter izjavil nado, da se bodo trgovinski odnosi z Rusijo dovedli gotovo na osnovo medsebojnega spoštovanja mednarodnih obveznosti. Tudi ta sporazum bo steber bodočega miru in svetovne trgovine.

Za volilno reformo na Madžarskem.

Španija uč.

Grof Albert Aponyi je v madžarskem parlamentu hudo napadal posamezne določbe sedanjega volilnega reda. Zahteval je razširjenje tajne volilne pravice ter odpravo takozvanih priporočeni list. Opozoril je na španski vzgled, ki jasno kaže, kam vodijo stremjenja, ki gredo za tem, da zadrže demokracičen razvoj. Notranji minister Szitovskij je odgovoril, da je tudi vlada mnenja, da je kompleks volilnih določb potreben reforme, vendar pa sedanji čas ni primeren za to. Volilo se bo še po starem sistemu, češ, sedaj so gospodarska vprašanja v ospredju. Socialisti in demokratska opozicija so ministru ogorčeno ugovarjali.

Ameriška vlada zabranjuje zniževanje plač.

Vlada Zedinjenih držav je proglašila, da je vsako znižanje delavskih plač nezakonito, ker nasprotuje splošni kolektivni pogodbi iz leta 1929, s katero so se delodajalci obvezali, da ne bodo v nobenem primeru znižali delavskih plač brez prejšnjega sporazuma.

Predsednik Zedinjenih držav o miru.

Predsednik ameriških držav Hoover je imel 4. majnika letos svoj srečni dan. Povedal je delegatom mednarodnega kongresa trgovskih zbornic, ki zborujejo v Washingtonu, odkrito in brez diplomatičnih fraz veliko resnico in pokazal pot, ki vodi do ozdravljenja svetovnega gospodarstva. Gospod Hoover je rekel:

»Mrzlična oborožitev, katero pospešujejo vse države, ogromni izdatki, ki jih požira militarizem, stanejo letno 500 milijonov dolarjev, to je za nad 70 odst. več, kot je požrl militarizem pred vojno. Zato so nastala tako ogromna davčna bremena, da ta ovirajo vsak gospodarski napredek, vplivajo naravnost pogubonosno na celokupno gospodarstvo in ustvarjajo med narodi težko duševno stanje in splošno negotovost! Treba je odkrito pristopiti na praktičen način k — splošni razorožitvi!«

Zelo neženirano in korajžno je govoril Hoover zbranim zastopnikom, ter apeliral na nje, da v svojih državah nastopijo pri svojih vladah z vso silo za — splošno razorožitev!

500 milijonov dolarjev požre na leto svetovno naorožanje. Ta številka se sicer jako lahko izgovori, ako pa pri njej samo trenotek pomislimo in izračunamo, da znaša ta vsota 28 milijard dinarjev, torej toliko kolikor potrebuje po letnem proračunu naša država skoro 3 leta za svoje popolno vzdrževanje, in če pomislimo, da mora plačati te ogromne milijone po svoji večini, bodisi z direktnimi ali indirektnimi davki in s svojim krvnim davkom, predvsem delovno ljudstvo — delavec, uradnik in kmet — tedaj nam bo lažje razumeti, zakaj vlada na svetu splošno obubožanje, beda, brezposelnost, stanovanjska mizerija in zakaj naraščajo ljudske bolezni.

Splošno oboroževanje držav pa ne izčrpa samo teh ogromnih materialnih datjev, ampak odteguje stalno tudi pet in pol milijona mož, ki so pod orožjem, produktivnemu delu, drži poleg tega vse človeštvo razen onih kapitalistov, katerim pomenja vojska konjunkturo in zaslužek — v stalnem strahu in skrbi, ker to človeštvo ni in ne more pozabiti, da je moralo v svetovni vojni plačati vse račune krvoprelitja in pretrpeti vse strahote, ki jih je prinesla ta vojna.

Ta svinčena atmosfera tlači kot mora vse človeštvo. Saj so vse posledice svetovne vojne se danes prav vidne, kot n. pr. druge nadloge, ki tarejo tudi naše delovno ljudstvo.

Spricho lrmoglavosti oboroževanja je Hooverjev klic Evropi pomembno opozorilo. Vendar bi bilo zelo pogršno, ako bi se delovno ljudstvo udajalo mirovni narkotični sapici, ki je privedla iz Amerike. Izgovori samoobrambe, imperijalistični motivi, predvsem pa kapitalistični zaslužki pri oboroževanju, so trenutno močnejši, kot Hooverjeva beseda tudi v Ameriki sami.

Zagovorniki oboroževanja pozabljajo, da ljudstva ne zmagujejo več bremen, pozabljajo, da splošna beda gloda na okostju današnjega gospodarstva in družabnih razmer, pozabljajo, da nimamo dovolj števila in dobro urejenih bolnic in šol, da nimamo preskrbljenih vojnih invalidov, starovpoko-jencev, da nam manjka vsega in predvsem kruha, da brezposelnost narašča, da ljudje »stanujejo« po kanalih in šupah, oni ne vidijo socialnih krivic, pozabljajo v svoji brezumnosti na vse.

Napovedana razorožitvena konferenca pri Društvu narodov, ki se ima vršiti v februarju 1932, bo začela v težki svinčeni atmosferi. Delovni razred mora ostati buden, ker slednjic bo prišel čas, ko bo poklican, da zasigura človeštvu mir, to je mir in popolno razorožitev! Ljč.

V Italiji je po podatkih zadnjega ljudskega štetja 1,532.206 družin, ki imajo po 7 otrok.

Cvetko Kristan:

Robert Owen, Rochdale in konzumno zadrugištvo danes.

Sem in tja je kdo zavpil, dvignil pest in bruhal goreče besede iz lačnih ust, govoril je po krčmah in na ulicah, dokler ga ni prijela pest policista. Potem je mogel vpiti na stene celice, dokler ni občepel s suhim jezikom v kakem vlažnem kotu. Tako je bilo v Londonu, tako je bilo v Manchesteru, tako je bilo tudi v Rochdalu.

Ako bi mogli tkalci jesti svoj gnev, bi ne prišlo nikomur niti na misel, da bi menjal s kraljem. Potem bi postalo njih upadlo telo okroglo in debelo kakor napolnjena vreča moke, ki jo peljejo v oktobru kmetje od mlinarja. Ali gnev je slaba hrana. Gnev je polje, na katerem poganja mnogo plevela: prepir, nemir, trpljenje, bolezen in sovraštvo. In ta plevel se bohotno razrašča in razrašča, dokler ne zraste ljudem preko glave, dokler jim ne zatemni solnca ali jih pa pusti, da se pregreše.

V Rochdalu je bil cel pragozd gneva. Žaga tajnega upora ga ni mogla podreti. Mnogi rochdalski tkalci so stresali le še z rameni, ako je govoril v deželi kdo o reformah. Pridirjali so prihajali in odhajali, zdravniki so pisarili na parlament, ki pa je kazal do teh spisov v glavnem brezbriznost. Dobri sen Owna ni postal končno nič več kot le sen. Owen je govoril proti dobičku, in s tem se je postavil proti moči. In ta moč se imenuje denar; to je bilo tedaj tako, in mnogo drugače ni postalo še tudi danes. Robert Owen... nekateri so imenovali to ime kakor molitev; večina pa je izbrisala molitev že dan iz ust.

Doma in po svetu.

Složnost in solidarnost med delavstvom. V zadnjih številkah našega lista smo se morali nekoliko baviti z nesoglasjem med zagrebškim Orsj-om in našim Urssj-om. Morali smo o tem pisati, ker nam so taki nebitveni osebni spori zoprni in ker ne bi nikakor mogli dopuščati, da bi se težko stvorjena enotna svobodna strokovna organizacija rušila. V tem oziru je nedvomno mnogo zagrešil krog ljudi, ki se ravna po geslu: v dosego namena je vsako sredstvo dobro. Izraziti smo morali v člankih svojo nejevoljo in povedati, da je delavstvo v dravski banovini za absolutno enotnost strokovnih organizacij. Kako prav smo imeli, da smo povedali svoje mnenje, je razvidno iz zagrebškega lista, ki nam zameri, ker smo protestirali proti tendencam po razkoju. List pravi, da bi mi bili morali molčati. Povedati smo morali svoje mnenje zaradi tega, da bo naše delavstvo opozorjeno na nevarnost ter da bo v vsakem oziru in ob vsaki priliki varovalo dosedanje enotnost v svojih vrstah, ki je lahko zgled vsaj nekaterim sodrugom na Hrvaškem.

Pojasnilo. V zadnji številki našega lista je bil objavljen članek »Enotnost nad vse«, podpisan s črkami L. J. Izjavljamo, da članka ni pisal s. Lovro Jakomin, kakor bi kdo utegnil domnevati, marveč manj aktivni strokovničar, ki svoje članke že par let podpisuje s tem psevdonimom. To pojasnilo objavljamo, ker smo šele po objavi članka opazili, da se psevdonim ujema z začetnicama imenovanega sodruga.

Trgovinska pogodba med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Nova trgovinska pogodba med Čehoslovaško in Jugoslavijo stopi v veljavo dne 1. junija t. l.

Upravni svet tovarne za dušik Ruše je imel 13. maja t. l. svojo sejo, na kateri je bila odobrena bilanca za l. 1930. Bruto-dobiček znaša 12 milijonov 573.595 dinarjev (napram 13.183.631 v prošlem letu). Po odpisu glavnice 3.298.733 dinarjev (napram lanskoletnim 3.835.367) in odbitku raznih stroškov in davkov, ostane čistega dobička 2.133.116 dinarjev, to je po 14 Din na akcijo. V rezervni sklad se določi 248.232 Din, 412.564 se pa prepiše na nov račun. Občni zbor delničarjev se vrši 30. maja v Mariboru.

Izprememba pri osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Generalni ravnatelj osrednjega urada za zavarovanje delavcev Milan Glaser je vpokojen. Za generalnega ravnatelja urada pa je bil imenovan dr. Avguštin Arzelin.

Pijan vojak ustrelil častnika. V vojaški bolnici v Novem Sadu so v soboto, 16. t. m., zvečer v neki sobi popivali vojaki-saniteti in se zaba-

vali z ne baš ubranim petjem in igranjem na harmoniko. Nasproti bolnice, na drugi strani ceste, je stanoval poročnik Franc Grčar, doma iz Kamnika, ki radi vpitja in ropota ni mogel spati in je šel veseljake mirit. Vinjeni četovodja Milutin Dačić je pa potegnil pištolo in je poročnika s tremi strelji ubil ter nato zbežal. Drugo jutro se je sam javil.

Obletnica italijanske vojne napovedi. Dne 24. maja je obletnica italijanske vojne napovedi v svetovni vojni. Letos izrabi fašizem ta »praznik« v Primorju na ta način, da se morajo otroci naučiti italijanskih mašnih pesmi ter priti v cerkev v črnih srajcah. — Takih malenkosti se že mora posluževati fašizem, da — životari dalje.

Krvavi volilni boj v Romuniji. Volilni boj v Romuniji zavzema čimdalje bolj ostre oblike. V občini Seculeni, okraj Dombroviza, je prišlo med liberalci ter pristaši Lupu stranke do hudih spopadov, pri čemur je bila ena oseba ubita, ena težko ter več lažje ranjenih. Tudi na Sedmograškem so bili spopadi. V občini Csiclau je bila ena oseba ubita. V Tileacu je prišlo do spopadov z orožniki, ki so oddali več salv v množico.

Ostra prepoved vseh »aufmaršov« v Avstriji. Avstrijska vlada prepoveduje z veljavnostjo od 31. maja pa do nadaljnjega, in sicer za celo državo, takozvane »aufmarše« kakor tudi vaje obrambnih organizacij z orožjem ali brez orožja. Zdi se, da hoče vlada bivšim heimwehrovcem storiti uslugo ter s to prepovedjo maskirati njihov krah. Socijalisti zahtevajo razpust vseh oboroženih formacij.

Debata za in proti carinski uniji med Nemčijo in Avstrijo v Društvu narodov bo imela, kakor vse kaže, ta uspeh, da se bo zadevo izročilo haaškemu mednarodnemu razsodišču, ki naj odloči, ali pogodba krši mirovne pogodbe ali ne.

Avstriji zopet grozi vladna kriza radi finančnih težkoč. Vladni načrti za štedenje in redukcijo plač nameščencev ne najdejo odobravanja parlamentarne večine.

Ob priliki desetletnice pripadnosti Gradiščanske k Avstriji je socialnodemokratska stranka priredila v Eisenstadtu veliko svečanost, združeno s slavnostnim obhodom in nastopi gradiščanskih delavskih telovadcev.

Volitve v občinske odbore na Gradiščanskem so napram zadnjim državnoborskim volitvam prinesle socialnim demokratom precejšnji porast. Uspeh beležijo tudi narodni socijalisti, ki dosedaj sploh niso kandidirali, medtem ko so meščanske stranke padle.

in drugo ter deluje še danes v blagobit tamšnjemu prebivalstvu.

Ta zadruga, ta začetek je dal pobudo za gibanje, ki naj na svoj način reši današnji kaos, ki vlada v kapitalističnem gospodarskem sistemu in ki nas vodi do katastrofe. »Z organiziranim konzumom do organizirane produkcije« je načelo, ki bo moglo vsaj malo urediti današnjo anarhijo v svetovni produkciji. Izdeluj le toliko, kolikor moreš prodati, prodajaj direktno kupcu in vsi stroški, vse zaloge, ki jih ne moreš nikdar prodati, bodo izginili in prihranili denar ter omogočili gospodarstvu urediti svojo produkcijo tako, da ne bodo na eni strani uničevali dobrine, sežigali pšenico, potapljali in gnojili s kavo, pustili gniti čaj, uničevali bombaž, medtem ko bo na drugi strani na milijone ljudi stradalo, umiralo od gladi in prezebovalo. Ta izkušnja bo pokazala trgovcem, da ne bodo prodali nič več blaga, ako bo prodajalna odprta osem ali pa dvanajst ur tedaj, ko so denarice prazne in ko oni, ki bi potrebovali in rad kupili, brez denarja ničesar ne dobi. Pokazala bo tudi to, da stroji niso tu za to, da množijo bogastvo nekaterih, a da so v pogubo milijonom, nego zato, da koristijo človeštvu, ki jih je tudi iznašlo v ta namen. Spoznali bodo, da je pač treba, ako stroj s polovico moči napravi še enkrat toliko blaga, dati dvakrat toliko delavcem s polovično nižjim delovnim časom enak zaslužek kot preje brez stroja. In spoznali bodo, da ljudje, ki nimajo dela in zaslužka, ne morejo kupovati njih produktov in jim zato produkti nič ne pomagajo. Dali bodo zato delavcem zaslužek, da bodo ti lahko kupili njih produkte.

Še enkrat: Z organiziranim konzumom in z organizirano produkcijo bo mogoče mnogo pripomoči k popravni današnje gospodarske anarhije! In k temu hitimo. (Konec.)

Naša hrana Kolinska cikorija!

Število brezposelnih v Avstriji je v prvi polovici maja padlo za 4745 na 91.052, to je za 13.182 več kakor ob istem času lanskega leta.

Tudi v Danzigu so pri volitvah v provincialno skupščino socialni demokraci in nacionalni socijalisti ne-pričakovano visoko pomnožili svoje glasove, medtem ko so meščanske stranke in komunisti padli.

Briand je užaljen. Ker je Briand pri volitvah za predsednika francoske republike propadel, je sklenil tudi kot minister zunanjih poslov demisionirati in se odpovedati v bodoče vsemu političnemu udeleževanju.

Generalni štrajk vseh tekstilnih delavcev v severni Franciji je bil sporazumno proglašen od vseh strokovnih organizacij. Stavkalo bo predvidoma 150.000 delavcev.

Gibanje delavcev na Poljskem. V dombrovskem premogokopnem revirju je radi nameravanega znižanja plač zapustilo delo 40.000 rudarjev. V solinah Bjelice so se radi odpusta 7000 delavcev vršile velike demonstracije. Zvezla šoferjev cele Poljske je objavila splošno stavko radi pretirane nove takse na avtomobile. Vršilo se je tudi več shodov občinskih in državnih nastavljenecv proti znižanju plač za 15 odstotkov.

Volitve v špansko konstituantno. Iz Madrida poročajo, da je končno veljavno določen termin volitev v špansko konstituantno. Volitve bodo 28. junija. Pregled volilnih list se bo končal 5. junija. Vojni minister Aznar je naznanil, da je ministrski svet sklenil obsedno stanje v Madridu ukiniti, ker so zopet nastale normalne razmere.

Španska priznala Sovjetsko Rusijo. Novi španski zunanji minister Serrause se je v Ženevi dogovoril z ruskim zunanjim ministrom Litvinovom radi priznanja sovjetov.

Premoženje bivšega kralja Alfonza je španska vlada zasegla. Finančni minister je objavil tozadeven dekret. To pa zlasti radi tega, ker je kralj še pravočasno ves svoj denar depoziral v švicarskih in angleških bankah in s tem povzročil občuten od-tok domačega kapitala v inozemstvo in v zvezi s tem razvrednotenje pezete. Vlada je zasegla vsa obširna posestva in gradove z vsem inventarjem, kar predstavlja vrednost nad pol milijarde dinarjev.

Izgon škofa. Španski minister notranjih zadev je svetoval škofu v Victoriji, da nemudoma zapusti deželo, ker ogroža javni mir in red. Škof je odpotoval v Francijo.

Debata o Rusiji v spodnji zbornici. Chamberlain je v imenu konservativne stranke napadel delavsko vlado, zakaj še vedno vzdržuje normalne poslovne stike s sovjetsko vlado, ki pa se s svoje strani prav nič ne drži obljub, da ne bo vršila več komunistične propagande po angleških deželah. Macdonald je odgovoril, da Anglija v tem oziru ni na slabšem kakor Francija in Nemčija in če si kljub temu ti dve državi prizadevata vzdrževati s Sovjetsko Unijo poslovne stike, bi bilo zelo kratkovidno, če bi jih Anglija prekinila.

ZASTONJ dobi lahko nov naročnik „Del. politiko“ en mesec na ogled.

Pred kratkim smo priložili našemu listu naročilne karte in propagandni letak, ki je namenjen vsem delavcem in nameščencem, kateri še niso naročeni na

„Delavsko politiko“.

Ob tej priliki smo se obrnili na naše cenj. čitatelje, da nam pri delu za nabiranje naročnikov pomagajo s tem, da izročijo naročilno dopisnico in letak svojim znancem in prijateljem.

Ker poznamo naše naročnike in njih željo, da se »Delavska Politika« čim bolj razširi, smo prepričani, da se bodo našemu pozivu za pridobivanje novih naročnikov radi odzvali.

reč zaradi žalitve socialista kaznovan?

Ali je privatna lastnina tatvina? Glasilo delavske stranke »Daily Herald« je odkrilo velikanski finančni škandal, ki ga je zakrivil predsednik družbe Royal-Mail ter ladijski magnat lord Kysland, proti kateremu je generalni državni pravdnik uvedel kazensko postopanje. Kyslanda se dolži potvarjanja bilanc ter kaznjive špekulacije s premoženjem finančnega koncerna. Dne 2. junija pride lord pred sodnijo. Imenovani je pri več kot štiridesetih družbah močno udeležen. Telega lorda bodo najbrž zašili, če pa bodo odkrili tudi vse njegove grehe, pa je drugo vprašanje. Ni Kysland prvi, ki je potvarjal bilance in gotovo ne zadnji. Koliko pa jih je, katerim sploh ne pridejo na sled?

Napad na denarnega pismonoša so v Mannheimu izvršili trije gojenci obrtne šole in so mu odvzeli 3000 mark.

Velika zavarovalna goljufija. Kapitan italijanske trgovske ladje »Vincicola«, Francesco Ramella, je s svojimi častniki vred obtožen, da je svojo ladjo zavaroval za težke milijone ter jo potem naložil z ničvrednim blagom in jo na odprtem morju, v bližini Marseilla, dal potopiti, kakor da se je zgodila težka nesreča. Svoje moštvo je z visokimi zneski podkupil, da so igrali vlogo brodolomcev, kakor da gre za kak kolosalen filmski posnetek. Drug drugega so »reševali« in kapitan je kot junak svojega poklica zadnji skočil s potapljačice na morje. Ko so bili vsi »rešeni« v Marseillu, je kapitan svemu junaškemu moštvu priredil razuzdano popivanko, s katero so se izdali.

Predrzen napad so izvršili trije zlikovci v Varšavi. S pretvezo, naj prideta k nevarno bolnim osebam, so zvalili dva odlična zdravnika v nalašč za to najeto stanovanje, kjer sta bila zvezana in pozvana, da plačata 4000 dolarjev odkupnine. Eden je plačal takoj, drugi je poslal po svojo ženo, ki so jo banditi tudi zvezali in ji vzeli ključe od stanovanja ter jo zaprli k zdravnikoma. Medtem je šla čedna trojica izropat stanovanje. Enemu ujetih zdravnikov se je posrečilo, da se je med tem razvezal in osvobodil še ostala dva, narkar so hitro alarmirali policijo, ki je roparje še našla v zdravnikovem stanovanju. Dvema se je posrečilo pobežniti, tretji je skočil skozi okno s prvega nadstropja na cesto in je otvoril ogenj na zasledovalce. Težko ranjen od treh krogelj se je končno zgrudil; v njem so spoznali brivca in bivšega natakara Slarinskega. Tistih 4000 dolarjev je imel še pri sebi. Ostalima dvema so na sledu.

Tifus se je pojavil v vzhodni Galiciji v okraju Skole in zahteva vsak dan mnogo smrtnih žrtev. Borba z epidemijo je otežkočena zlasti še radi tega, ker so tudi vsi podeželski zdravniki zboleli in leže v bolnicah.

Tudi v sveti deželi že krađejo. V Jeruzalemu so pred kratkim roparji obiskali pošto in pri tem odnesli denarna pisma, v katerih se je nahajalo 7000 angleških funtov šterlingov, blizu dva milijona dinarjev.

Zato smo se odločili pošiljati vsakomur, ki napiše na naročilno dopisnico svoj točni naslov in prilepi na njo znamko za 50 para

„Delavsko politiko“ brezplačno.

mesec dni na ogled.

Opozorite torej svojega znanca ali prijatelja na to ugodnost in mu svetujte, naj se naroči na naš list.

Delavci, delavke, nameščenci! Vaše interese lahko zastopa samo neodvisen delavski list, zato v delavska stanovanja delavski list »Delavsko Politiko«!

Ljubljana.

Drugi delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarje«. V ljubljanski Delavski zbornici, v dvorani, se je v sredo zopet vršil prosvetni večer »Svobode« in »Zarje«. Tudi ta večer je uspel nad vse pričakovanje. Obsežni, mnogovrstni, posrečeno barvani program, izborna prireditev in izvajanje točk ter polna dvorana so te ob priveditvi ganila do srca. Občinstvo je program sledilo z živo pozornostjo ter splošnim odobravanjem, kar dokazuje, da so ti delavski prosvetni večeri važen faktor v našem udejstvovanju in življenju.

Maribor.

Naše mestno kopalnišče na Mariborskem otoku. Najmodernejšo bazensko kopalnišče v državi imamo v Mariboru. Toda kaj to koristi, ko se ga pa široke ljudske plasti, zlasti delavstvo, ne more posluževati. Že lansko leto je bila kopalna tarifa previsoka, zlasti ob sobotah in nedeljah ter praznikih. Ravno ob nedeljah in sobotah popoldne, ko ima delavec čas za kopanje, se ne more kopati, ker mu to onemogoča povišana tarifa. Izgleda nekako tako, kot da je po sredi namen, delavstvu sploh onemogočiti dostop v kopalnišče, ki naj bi ostalo rezervirano za boljše sloje. Morda se bodo gospodje izgovarjali, češ, da je treba skrbeti za rentabilnost kopalnišča. To pa je po mojem mnenju račun brez krčmarja. Kajti jasno je, da se tam, kjer ni, ne more nič vzeti. Od delavca, ki zasluži komaj za kruh ter borno stanovanje, tudi ne more nihče zahtevati, da bi, četudi samo enkrat na teden, riskiral recimo deset dinarjev za kopalj v prosti naravi. Občina pa je dolžna nuditi vsakomur priliko kopanja, najsi bo tudi brezplačno. Ako pa hoče mestna občina obdavičiti imovite sloje, tedaj naj določi dneve kopanja za gnočno boljše in za gnočno slabše, ali pa naj izda legitimacije z znatnim popustom, najmanj za polovico sedanje tarife. Sicer je prisiljen proletarijat, ali se popolnoma odreči kopanju na otoku, ali pa si iskati prilike kopanja izven kopalnišča. Ako torej ni merodajnim na tem ležeče, omožgati vsemu prebivalstvu kopanje, je to vsega obžalovanja vredno. Ako ostane še nadalje na svojem dosedanjem stališču in ne bodo vpoštevali sedanjih težkih gospodarskih prilik, tedaj bodo neovrgljivo dovedli do tega, da bo to mestno podjetje silno pasivno. Zatorej, znižajte kopalniške tarife! — A. B.

Vpisovanje otrok za sprejem v Počitniški dom mestne občine na Pohorju. Starši, ki nameravajo oddati v počitniški dobi svoje okrepčila potrebne otroke v mestni počitniški dom pri Sv. Martinu na Pohorju, morajo to prijaviti v dečjem zavetišču, Strossmajerjeva ulica 26. Prva skupina bo odšla dne 13. junija.

Zakaj je avtobusno podjetje skrčilo promet na progi 2 ob sobotah? Menda ni nobena proga mestnega avtobus-podjetja tako rentabilna, kakor studenska, posebno pa še ob sobotah. Pri spremembi avtobusnega voznega reda pa sta se tudi na tej progi ob sobotah uknili dve vožnji. Zakaj se je to zgodilo, pač menda vedo samo gospodje pri vodstvu mestnega avtobusnega podjetja, zanimalo bi pa to vprašanje tudi prizadeto občinstvo.

Olepševalno društvo — spomlad je! Že lansko leto započeto delo gradnje poti ob Dravi na desnem bregu še vedno počiva. Zeleti bi bilo, da se prične z nadaljevanjem gradnje, kajti sedanja slika ne nudi baš lepega utisa; nič manjše pa ne bo razočaranje občinstva, ki se je na udobnost te poti že dolgo veselilo, če se z gradnjo ne bo kmalu nadaljevalo.

Most pri Dupleku izročen prometu. V nedeljo, dne 17. maja je bil otvorjen ob veliki udeležbi občinstva leseni most čez Dravo v Dupleku pri Mariboru.

V vinarski šoli se bo v soboto, dne 23. maja vršilo poskusno oranje s traktorjem.

Nenadna smrt mariborskega okrožnega zdravnika dr. Podlesnika. V četrtek, dne 21. t. m., je umrl zadet od kapi dr. Miha Podlesnik, bivši ravnatelj mariborske splošne bolnice.

Ciganka povila dvojčke v svinjskem hlevu. Minuli pondeljek so našli na Aleksandrovi cesti v nekem hlevu ciganko iz Banata, ki je povila dvojčke. 1 novorojenček je takoj po porodu umrl.

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja cenj. občinstvu, da se je s svojo pisarno preselila na Aleksandrovo cesto št. 14, pritličje.

Prednaznanilo. Delavsko pevsko društvo »Frohsinn«, ki že 40 let uspešno deluje med tukajšnjim delavstvom, priredi 5. julija t. l. na vrtu gostilne g. Tomše v Pekrah poletno veselico. Bratska delavska kulturna in sportna društva kakor tudi strokovne organizacije se naprošajo, da na ta dan ničesar ne prirejajo. — Odbor.

Celodnevni izlet mariborskih delavskih kolesarjev na Muto se vrši na binškošno nedeljo. Odhod ob 6. uri zjutraj. — Popoldne ob pol 14. uri kolesarski izlet na Selnico. Dirkači se morajo udeležiti klubove seje v torek, dne 26. t. m.

Hrastnik.

Običaji, ki so se preživeli. Pred svetovno vojno so steklarski delavci praznovali vsako leto praznik sv. Florijana, ki ga je cerkev proglasila za patrona steklarjev, dimnikarjev in gasilcev. Na ta dan so se vsi steklarji udeležili slovesne maše, po maši pa se je po gostilnah pilo, peho in plesalo do pozne noči. Med vojno, ko so bili steklarski delavci na fronti, niso imeli časa misliti na svojega zaščitnika, tisti pa, ki so se po vojni vrnili na svoje domove, niso več čutili potrebe po molitvi. Vzrokov za to ni treba še posebej naštevati, cerkev sama bo najbolje vedela, zakaj je med vojno vera tako zelo opešala. — Praznik sv. Florijana pa ni samo služil zveličanju duš naših steklarjev, ampak je nosil tudi lepe dohodke cerkvi. To pa tudi ni kar tako! Že nekaj let sem se trudi katoliška akcija, kako bi zopet zavojevala našo brezbožno dolino. Nekaj časa je upala, da se ji bo to posrečilo s podporo tkzv. komunistov, nezavisnih in njim podobnih, za katere je prejšnja leta glavno glasilo katoliške akcije vztrajno vihtelo bojno kopje. Pa ni šlo. Sedaj smo dobili nove božje namestnike, ki se v času največje socialne bede pečajo z velikopoteznim načrtom zidanja nove cerkve, posvečene Kristusu Kralju. Le-ti so sklenili letos obnoviti praznovanje sv. Florijana. V ta namen je izdal duševni pastir na delavstvo s strojem pisan oklic, v katerem poziva steklarje, da se na ta dan gotovo udeležijo cerkvene slovesnosti in da bo na čast delavstvu ta dan govoril poseben iz Ljubljane naročen pridigar. (Reklama kot v kinematografu: danes igra priljubljena filmska zvezda, pridite, ne bo vam žal.) Da bi imela stvar še več uspeha, je dušni pastir stopil tudi do ravnateljstva naših tovarn in tam poposil, da naj vpliva na delavstvo radi udeležbe pri svečanosti. Cerkev in kapital delata že od nekdaj roko v roki in je zato tudi naše ravnateljstvo takoj nato pozvalo zaupnike, katerim je naročilo, da naj med delavci izvrše agitacijo za udeležbo pri florijanski procesiji. Reklo se jim je, da je to starodaven običaj, ki bi ga bilo treba zopet vpeljati. (Podjetju bi veliko bolj pristojalo, če bi vpeljalo običaj izplačevanja delavskih mezd v predvojni višini.) V svoji gorečnosti za stare cerkvene običaje je podjetje obljubilo pogostiti steklarje in je v to svrhu stavilo na razpolago 100 litrov piva in pa zmahne klobasice za prižrizek. Pa kljub vsem vabam prireditev ni uspeła. Od vseh steklarskih delavcev se je slavja udeležilo enajst, poleg požarne brambe, v kateri pa so večinoma zastopani delavci drugih strok. Nehajte že vendar enkrat z akcijami, ki imajo za gotove kroge velik pomen, za nas delavce pa nobenežal!

Trbovlje.

V nedeljo (binškošno) gostuje trbov. »Svoboda« na Jesenicah s Cerkv. dramo »Očiščenje«. Člani »Prijatelja Prirode« iz Trbovelj so priredili v četrtek (na praznik) izlet na Sv. Planino. Po dolgih zimskih mesecih so se izletniki prvič lahko pošteno solnčili. Ves dan je bilo krasno vreme. Edino Kamniške alpe s svojimi snežnimi vrhovi so spominjale na prejšnjo zimo. V nedeljo, 17. maja sta bila dva izleta, in sicer: prva skupina se je podala na Roglo pod Kumen, druga skupina pa na Mrzlico. Za binškošne praznike priredi prva skupina izlet na Golico, Vintgar in Bled. Druga skupina priredi v nedeljo popoldan družinski izlet na Ojstro in Plesko, v pondeljek pa na Sv. Goro.

Jesenice.

Delavske prireditve bodo v teh dneh prav obilne. V soboto zvečer je veliko zborovanje SMRJ, sekcija težke železne industrije. Poročalo se bo o položaju delavstva KID, ki je v mezdnem gibanju. V kratkem bo generalna razprava o kolektivni pogodbi. Zborovanje je za Savo, Javornik in Dobravo. Naj na njem nikogar ne manjka!

Igralci »Svobode« iz Trbovelj gostujejo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v Delavskem domu na Savi z igro »Očiščenje«. Spisal jo je

Angelo Cerkvenik. Ker so bila gostovanja pri nas še vedno dobro obiskana, je upati, da bo tudi to. Gostje iz rudarskega revirja zaslužijo vso pažnjo. — V ponedeljek, dne 25. maja se pa vrši velika vrtna veselica »Svobode«. Člani »Svobode« in SMRJ imajo znižano vstopnino.

Blejska Dobrava.

Težka nezgoda. Tu se je pri stavbnem delu v nedeljo popoldne težko ponesrečil delavec Jakopič. Zlomil si je obe nogi. — V ponedeljek se je pa pri nabiranju šmarnic zopet pripetila smrt. Nek vojak, ki je na dopustu, je padel v Vintgar, se ubil in še utonil.

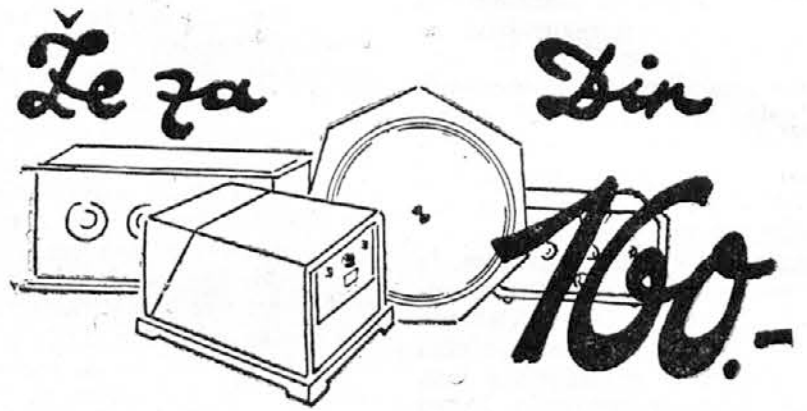
Senovo.

»Prisega o polnoči« na delavskem odru v Senovem. Delavski oder »Svobode« je uprizoril dne 17. maja t. l. v dvorani osnovne šole znano narodno igro Manice Komarove »Prisega o polnoči«. Dvorana je bila kljub raznim prireditvam drugih društev polna. Posetniki igre so odnesli to pot najboljše vtis o naših delavskih diletantih, ki jih kar niso mogli prehvaliti. Igra je režiral s. Baraža. Delavsko godbo, ki je med celimi zabavala občinstvo, je dirigiral s. Kralj. Priznati je treba brez laskanja, da so diletanti rešili svoje vloge mojstrsko, nad vse pričakovanje dobro in zaslužijo vse pri-

znanje. Najbolj so ugajali cigan Marko (Cilinek), ki je s svojo kitaro in cigansko himno zadivil občinstvo. Brodar Koritnik (Zupanc) je podal originalno sliko trpečega podeželskega proletarca. Požar (Košir) je bil simpatična figura starca-dobričine in je zlasti ugajalo njegovo gorenjsko narečje. Gledalce je užgala s. Cilinskova v vlogi stare ciganke Selme in pozneje Lovrinke, dočim je v vlogi Neže spravila občinstvo v jok. S. Cilinskova igra neprisljano in tako naravno, da bi se jo lahko postavilo na vsak oder. Velik talent je pokazal s. Ajdenik v vlogi kmeta Mraka. Njegov nastop je treba tembolj ceniti, ker je to pot prvič imel priliko pokazati se na oderskih deskah. Impoziral je nastop s. Sinkovičeve v vlogi hčerke Anke, ki je postavila na oder zavestno kmečko hčer in je bila na višku zlasti v II. dejanju, ko sta z Albinčkom pestila očeta Koritnika. Izborno je zabaval občinstvo kmet Košir (Demšar); s svojim priredovanjem o »arcnijah« je spravil vse navzoče v smeh in dobro voljo. Kmet Marinovec (Rihter) je znal svojo vlogo na pamet, bil pa je poleg tega premalo glasen. Srčkan je bil v vlogi Albinčka 11-letni Dolek Petretič. Njegov korajžen nastop daje upravičene nade, da se bo z leti razvil v talentiranega diletanta. Ženi Meti se skoro ni poznalo, da je nastopila v svoji prvi vlogi. Franica, Manica in Jerica ter mlada ciganka so bile srčkane in fantje, njihovi partnerji, nadvse korajžni dečki. Kmet Čizman (s. Golob) je bil preveč obziren svat, kot tak bi že imel pravico, da bi bil lahko nastopil nekoliko glasneje. Občinstvo ni štedilo s ploskanjem in je na ta način izrazilo pohvalo pridnim diletantom za vsa njihova prizadevanja in njihov trud. Naj jim bo to v bodrilo za bodočnost. Mi pa jim kličemo le krepko in vztrajno naprej! Ib.

Za Pinkosti en Philips!

Vi bodete sebi in svojim ljubim napravili največje veselje, če si nabavite radio-sprejemni aparat. Mora pa biti PHILIPS.

mesečno postanete vi zavidanja vreden posestnik PHILIPSOVEGA sprejemnega aparata in zvočnika

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2
in Veletgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7
pa se bodete uverili o resničnosti naših navedb.
Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!
Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno:

Pazite se vred ponaredbami!

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena Din Prodajna
cena 50
Pazite
na gornjo ceno

JAKOB KOVAČ, Celje,

diplom. krojaški salon,

Razlagova ul. 6, blizu Delavske zbornice

prilporoča svoje izdelke na mero in sicer vse vrste oblek za gospode, dečke in turiste. Oglejte si izložbo. Za člane »Prijatelji prirode« 10% popust.

Moč

močne mišice, mirni živci in ravnotežje v organizmu razvijajo v človeku ono samozavest in delavno voljo, ki ga usposablja za izredne napore današnjega načina živovanja. Izrabljene sile se morajo nadomestiti pri telesnih in duševnih naporih. Če natarate svoje ude pred počitkom s par kapljicami pristinega

'Diana', franc. žganja

si zagotovite mirno in osvežujoče spanje, zbudili se bote zjutraj odpočiti in bodete opravičali lahko in brez utrujenosti svoje delo. Mnogi ulivajo v vodo za umivanje in kopanje par žlic »DIANA« francoskega žganja, kar stori dobrodejen občutek.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah.
Cena: Mala stekl. Din 10.—, srednja Din 26.—, velika Din 52.—.
Pazite in prepričajte se, da dobite »DIANA«, ker se ponareja!

Popravila ur

srebrnine,
kakor tudi
gramofonov
najboljše, hi-
tro in poceni

M. JLGGER-JEV SIN
URAR
Maribor, Gosposka 15

Kupujte svoje
potrebščine
pri naših
inseren-
tih.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

»Splošne gospodarske poslovalnice r. z. z. o. z.« v Mariboru, ki se vrši v pisarni Delavskega doma na Frankopanovi cesti 1 v nedeljo, dne 31. maja t. l., ob 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Občni zbor se vrši po pooblaščenih, izvoljenih v smislu § 40 združinskih pravil, ki morajo v smislu § 44 istih pravil izvrševati svoje pravice le osebno in je zastopanje po drugih članih izključeno.

Načelstvo.

Najbolje si nabavite za birmo ure, zlatino in srebrnino pri MULAVCU, urarju, v Mariboru, Kralja Petra trg (pri mostu). — Oglejte si kvaliteto in ceno.

Pristna in zdrava dalmatinska vina, pivo v sodčih, šunka in klobase, več vrst svežih morskih rib, specialiteta: ribja salata in marinada.

Vsak ponedeljek ob 19. uri rižot z morskimi raki. Veranda prahu prosta. Priporoča se gostilničar

Josip Povodnik
Maribor, Rotovski trg št. 8

Hitro se en zvezek!

od
Papirnice

Ljudske tiskarne
Slomškova trg 6

